

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ
VEIKSMŲ PROGRAMOS
6 PRIORITETO „DARNAUS TRANSPORTO IR PAGRINDINIŲ TINKLŲ
INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“
06.2.1-TID-V-512 PRIEMONĖS „MIESTŲ TRANSPORTO
INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS ĮGYVENDINANT VALSTYBEI SVARBIUS
JUNGTINIUS PROJEKTUS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.2.1-TID-V-512 priemonės „Miestų transporto infrastruktūros vystymas įgyvendinant valstybei svarbius jungtinius projektus“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.2.1-TID-V-512 priemonės „Miestų transporto infrastruktūros vystymas įgyvendinant valstybei svarbius jungtinius projektus“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289) (toliau – Reglamentas Nr. 1301/2013);

2.2. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“;

2.3. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.5. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 3-285(1.5 E)

„Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Aplinkos apsaugos priemonė** Apraše suprantama kaip prevencinė priemonė, kuri skirta neigiamam transporto poveikiui aplinkai arba tokio poveikio grėsmei sumažinti arba kompensuoti.

4.2. **Eismo saugos priemonė** Apraše suprantama kaip inžinerinių automobilių kelių saugaus eismo priemonių rinkinys, skirtas juodajai dėmei, kuri nustatoma vadovaujantis Juodųjų dėmių nustatymo ir šalinimo gatvėse ir vietinės reikšmės keliuose metodika, patvirtinta Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-265 „Dėl Juodųjų dėmių nustatymo ir šalinimo gatvėse ir vietinės reikšmės keliuose metodikos patvirtinimo“ (toliau – Juodųjų dėmių nustatymo ir šalinimo gatvėse ir vietinės reikšmės keliuose metodika), panaikinti arba pavojingai savivaldybės vietinės reikšmės kelių tinklo vietai, nustatytai vadovaujantis Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos policijos generalinio komisaro 2005 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 5-V-671 „Dėl Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos patvirtinimo“, nuostatomis ir dėl kurios pertvarkymo būtinumo priimtas savivaldybės saugaus eismo komisijos sprendimas, pertvarkyti. Savivaldybės saugaus eismo komisijos sprendimai turi būti priimti vadovaujantis jos nuostatuose nustatytais procedūromis.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Ministerija) ir Transporto investicijų direkcija (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 14 481 001 (keturiolikos milijonų keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno tūkstančio vieno) euro, iš kurių iki 14 481 001 (keturiolikos milijonų keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno tūkstančio vieno) euro – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo) lėšos.

9. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo, Ministerija turi teisę Aprašo 8 punkte nurodytą sumą padidinti, neviršydamą Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. Priemonės tikslas – plėtoti susisiekimą Vilniaus šiaurinės tikslinės teritorijos vietinės reikšmės keliuose (gatvėse), gerinti šių kelių (gatvių) techninius parametrus ir diegti eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemones.

11. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

11.1. eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemonių diegimas Vilniaus šiaurinės tikslinės teritorijos vietinės reikšmės keliuose, įgyvendinant Vilniaus miesto integruotą teritorijos vystymo programą;

11.2. vietinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros vystymas Vilniaus šiaurinėje tikslinėje teritorijoje, įgyvendinant Vilniaus miesto integruotą teritorijos vystymo programą.

12. Pagal Aprašą finansuojamos tik Aprašo 11 punkte išvardytos veiklos, jeigu jos nefinansuojamos:

12.1. Vidaus reikalų ministerijos administruojamomis Veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 07.1.1-CPVA-V-903 priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas II“, 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“, 07.1.1-CPVA-V-905 priemonės „Miestų kompleksinė plėtra“ lėšomis;

12.2. Energetikos ministerijos administruojamomis Veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-FM-F-105 priemonės „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje“ lėšomis;

12.3. Ministerijos administruojamomis Veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-R-514 priemonės „Darnaus judumo priemonių diegimas“, 04.5.1-TID-R-516 priemonės „Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra“, 06.2.1-TID-R-511 priemonės „Vietinių kelių vystymas“ lėšomis.

13. Pagal Apraše nurodytas remiamas veikas valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti 2016 m. III ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

14. Pagal Aprašą galimas pareiškėjas yra Vilniaus miesto savivaldybės administracija. Partneriai negalimi.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

15. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

16. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus:

16.1. Projektas turi atitikti Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, pirmojo tikslo „didinti krovinių ir keleivių judumą, gerinant Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklo pagrindinio tinklo koridorius ir jų jungtis su valstybinės ir vietinės reikšmės transporto tinklu bei plėtojant skirtingų transporto rūšių sąveikos efektyvumą“ antrąjį uždavinį „plėtoti naują ir pagerinti esamą TEN-T kelių infrastruktūrą ir jungtis su jais“ ir (arba) penktojo tikslo „didinti eismo saugą ir saugumą“ pirmąjį uždavinį „didinti eismo saugą, diegti technines saugaus eismo priemones ir kitas inovacijas“.

16.2. Projektas turi atitikti preliminarų Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos projektų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. 3-249 „Dėl preliminarus Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos projektų sąrašo patvirtinimo“ ir paskelbtą ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

16.3. Projektas turi atitikti Vilniaus miesto savivaldybės strateginį veiklos planą, patvirtintą savivaldybės tarybos sprendimu.

16.4. Projektas turi atitikti Vilniaus miesto integruotą teritorijos vystymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1V-513 „Dėl Vilniaus miesto integruotos teritorijos vystymo programos patvirtinimo“.

17. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

18. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

19. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

20. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

21. Projektu turi būti siekiama toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

21.1. kai įgyvendinama Aprašo 11.1 papunktyje numatyta veikla, – produkto tipo rodiklio „Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės“, kodas P.S.342, minimali siektina reikšmė 5 vnt.;

21.2. kai įgyvendinama Aprašo 11.2 papunktyje numatyta veikla:

21.2.1. produkto tipo rodiklio „Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis“, kodas P.B.214, minimali siektina reikšmė 3 km;

21.2.2. produkto tipo rodiklio „Bendras naujai nutiestų kelių ilgis“, kodas P.N.508, minimali siektina reikšmė 3 km;

21.2.3. rezultato tipo rodiklio „Sugaištas kelionės automobilių keliais (išskyrus TEN-T kelius) laikas“, kodas R.S.342, minimali siektina reikšmė 0,89 mln. val.

22. Aprašo 21.2.1 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio „Bendras naujai nutiestų kelių ilgis“, kodas P.N.508, skaičiavimo aprašas nustatytas Priemonių įgyvendinimo plane. Kitų Aprašo 21 punkte nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

23. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

23.1. Iki paraiškos pateikimo turi būti teisės aktų nustatyta tvarka parengta projektui įgyvendinti reikiama dokumentacija:

23.1.1. patvirtintas statinio statybos techninis projektas;

23.1.2. gautas statinio projekto ekspertizės aktas su išvada, kad projektą galima tvirtinti;

23.1.3. jeigu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos sprendimą ar atrankos išvadą (kopiją);

23.1.4. jeigu, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma, pareiškėjas argumentuotai raštu informuoja, kad projektui netaikomas reikalavimas dėl poveikio aplinkai vertinimo;

23.1.5. jeigu planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi (-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, iki paraiškos pateikimo privaloma nustatyti „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumą, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos išduotą Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą (kopiją);

23.1.6. gautas statybą leidžiantis dokumentas.

23.2. Pareiškėjas turi būti iš anksto prieš viešąjį pirkimą suderinęs su įgyvendinančiąja institucija rangos darbų viešųjų pirkimų dokumentus ir įvykdęs bent vienos Aprašo 11 punkte nurodytos veiklos rangos darbų viešųjų pirkimų procedūras.

23.3. Jeigu projektą įgyvendinant planuojama pasirašyti kelias Aprašo 11 punkte nurodytų veiklų viešųjų pirkimų sutartis, pareiškėjas turi užtikrinti nepertraukiamą projekto įgyvendinimo eigą: pirmoji rangos darbų viešųjų pirkimų sutartis turi būti suderinta su įgyvendinančiąja institucija ir sudaryta iki paraiškos pateikimo, o paskesnės rangos darbų viešųjų pirkimų sutarties sudarymo data negali būti vėlesnė nei prieš tai sudarytos rangos darbų viešųjų pirkimų sutarties atlikimo termino pabaigos data. Viešųjų pirkimų dokumentai prieš pirkimus turi būti suderinti su įgyvendinančiąja institucija.

23.4. Iki paraiškos pateikimo turi būti pasibaigę teisminiai ginčai (jeigu tokių buvo) dėl vykdomų Aprašo 11 punkte nurodytų projekto veiklų viešųjų pirkimų procesų.

23.5. Iki paraiškos pateikimo pareiškėjas turi būti parengęs projekto viešųjų pirkimų grafiką pagal formą, nustatytą Aprašo 3 priede, ir jį suderinęs su įgyvendinančiąja institucija.

24. Negali būti numatyta projekto apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

25. Neturi būti numatyta projekto veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

26. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

27. Projektu, prisidedančių prie eismo saugos gerinimo (įgyvendinant Aprašo 11.1 papunktyje numatytą veiklą), turi būti diegiamos Inžinerinių saugaus eismo priemonių projektavimo ir naudojimo rekomendacijose R ISEP 10, patvirtintose Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. V-146 „Dėl Inžinerinių saugaus eismo priemonių projektavimo ir naudojimo rekomendacijų R ISEP 10 patvirtinimo“, numatytos inžinerinės automobilių kelių saugaus eismo priemonės. Projekte numatytos įrengti pėsčiųjų perėjos turi atitikti Pėsčiųjų perėjų įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-239 „Dėl Pėsčiųjų perėjų įrengimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas. Automobilių stovėjimo vietų įrengimas laikomas netinkama finansuoti veikla.

28. Projekto investicijos turi būti skirtos viešajai transporto infrastruktūrai, pritaikytai naudotis visų visuomenės grupių atstovams, rekonstruoti ir (ar) sukurti.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

29. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

30. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau kaip 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

31. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

32. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Tinkama finansuoti, jeigu neviršija 5 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Netinkamos finansuoti žemės nuomos išlaidos.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkama finansuoti, išskyrus paprastojo ir kapitalinio remonto išlaidas.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti, išskyrus investicijų projekto su sąnaudų ir naudos analize parengimo / pirkimo išlaidas.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.3 ir 450.4 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Netinkama finansuoti.

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis Projekto biudžeto formos pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios skelbiamos adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

33. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti, išskyrus projektinio pasiūlymo priedo – investicijų projekto su sąnaudų ir naudos analizės rezultatų lentelėmis parengimo / pirkimo išlaidas, jeigu šios išlaidos yra patirtos ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d. Šio priedo rengimo / pirkimo išlaidas pareiškėjas gali įtraukti į projekto biudžetą.

34. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms įgyvendinant projektą ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

35. Pareiškėjas privalo savo lėšomis sumokėti statybos darbų išlaidas, susijusias su inžineriniais tinklais, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, išskyrus šiuos atvejus:

35.1. kai inžineriniai tinklai patikėjimo teise ar nuosavybės teise priklauso pareiškėjui ir yra būtini statiniuose vykstantiems technologiniams procesams ir technologinių įrenginių normaliam darbui užtikrinti;

35.2. kai inžineriniai tinklai yra kelio statiniai, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, yra kelio sudėtinė dalis ir yra kelio juostoje, o pagrįstais atvejais – ir didesniame plote, kaip tai apibrėžta kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3 „Dėl kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“, arba kurie yra gatvės elementai, kaip numatyta statybos techniniame reglamente STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

36. Nepiniginis projekto vykdytojo įnašas laikomas netinkamomis finansuoti išlaidomis.

37. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

38. Galimas pareiškėjas iki Ministerijos kvietime teikti projektinius pasiūlymus nurodyto termino turi Ministerijai raštu pateikti projektinius pasiūlymus dėl valstybės projektų įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Aprašo 2 priede „Projektinis pasiūlymas“. Kartu su projektiniu pasiūlymu pareiškėjas turi pateikti investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, patvirtintą VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, jeigu projektu siekiama investuoti į turtą arba infrastruktūrą, reikalingą viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, teikti, ir jeigu projektui įgyvendinti suplanuotų investicijų į nurodytus investavimo objektus išlaidų suma, išskyrus (atėmus) šioms išlaidoms tenkanti pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuojuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas), viršija 300 000 (tris šimtus tūkstančių) eurų. Kartu pateikiamas į elektroninę laikmeną įrašytas investicijų projektas, taip pat jo priedai – sąnaudų ir naudos analizės rezultatų lentelės *Excel* formatu, kurios rengiamos vadovaujantis Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika, skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Investicijų projekte turi būti išnagrinėtos ir palygintos Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priede „Projekto investavimo objektų sąrašas“ numatytos alternatyvos:

38.1. statant naujus inžinerinius statinius (susisiekimo komunikacijas) – naujų inžinerinių statinių statyba;

38.2. gerinant esamų inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų) technines savybes – inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas.

39. Vadovaujantis Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, investicijų projekte turi būti išnagrinėtos ir palygintos ne mažiau kaip trys projekto įgyvendinimo alternatyvos, įvertinant statomo / rekonstruojamo objekto skirtingus techninius sprendinius.

40. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjas, kurio projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

41. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

42. Pareiškėjas pildo paraišką kartu su Aprašo 45 punkte nurodytais priedais iki valstybės projektų sąrašo nustatyto termino teikti paraiškas paskutinės dienos ir teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jeigu nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikti į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

43. Jeigu paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

44. Jeigu laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai informuoja pareiškėjus per DMS.

45. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 45.1–45.3 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

45.1. Klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jeigu pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

45.2. informaciją apie projektui taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus;

45.3. informaciją apie iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (taikoma, kai finansuojamo projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo viršija 1 mln. eurų);

45.4. Aprašo 23.1.1–23.1.6 papunkčiuose nurodytus dokumentus;

45.5. kai įgyvendinama Aprašo 11.1 papunktyje numatyta veikla, juodųjų dėmių pasus, parengtus vadovaujantis Juodųjų dėmių nustatymo ir šalinimo gatvėse ir vietinės reikšmės keliuose metodika, arba savivaldybės saugaus eismo komisijos sprendimus dėl saugų eismą gerinančių priemonių įdiegimo poreikio pavojingiausiose savivaldybės vietinės reikšmės kelių tinklo vietose;

45.6. finansavimo šaltinius patvirtinančius dokumentus – savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo patvirtinamas pareiškėjo indėlis finansuoti projekto tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamas išlaidas, nurodant finansavimo šaltinius, sumas ir laiką;

45.7. patvirtintą pareiškėjo nuostatų kopiją, jeigu ši informacija yra neprieinama viešai ar registruose;

45.8. pareiškėjo darbuotojų, atsakingų už projekto įgyvendinimą (projekto vadovo ir projekto finansininko), gyvenimo aprašymus (CV), kuriuose turi būti įrašyta darbuotojo vardas, pavardė, gimimo data, aprašytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai, kalbų mokėjimas ir kita naudinga informacija;

45.9. įsakymo (-ų), kuriuo (-iais) pareiškėjo darbuotojai, atsakingi už projekto įgyvendinimą, paskirti projekto vadovu ir projekto finansininku, kopiją (-as);

45.10. pareiškėjo įstaigos vadovo pasirašytą pažymą, kad visi teisminiai ginčai, susiję su vykdomais Aprašo 11 punkte nurodytų veiklų viešųjų pirkimų procesais, yra baigti (jeigu tokių buvo).

46. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

47. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

48. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

49. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

50. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

51. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės.

52. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose juose nustatyta tvarka. Paraiška taip pat atmetama, jeigu pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai paprašius per nustatytą laiką nepateikia Aprašo 45 punkte nustatytų dokumentų arba nepatikslinka šiuose dokumentuose pateiktos informacijos. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

53. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

54. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

55. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

56. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

57. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

58. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

58.1. arba kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

58.2. arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

59. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

60. Projekto vykdytojas turi apdrausti projektui įgyvendinti skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui ir nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą.

61. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, projekto sutartys būtų įgyvendinamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Statybos darbų projektas turi būti

įgyvendinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, statybos techninių reglamentų reikalavimais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

62. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai, kurie bus pradėti patvirtinus Aprašą, būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, rangos darbų sutartys būtų parengtos vadovaujantis Tarptautinės inžinierių konsultantų federacijos (FIDIC) Užsakovo suprojektuotų statybos ir inžinerinių darbų statybos sutarties sąlygomis (raudonoji knyga); kai perkamos prekės ir paslaugos, sutarčių sąlygos būtų parengtos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1S-76 „Dėl Prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų taikymo rekomendacijų ir prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų patvirtinimo“ patvirtintomis prekių ir paslaugų pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygomis.

63. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

64. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

65. Jeigu Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
